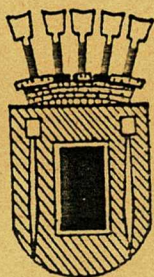

Nieuwsbrief

van de
**Historische Kring Kesteren
en Omstreken**

en het

**Archief- en Informatie- centrum
voor de Betuwe**

8ste jaargang nr. 2
maart 1990

NIEUWSBRIEF

gezamenlijke uitgave van het Archief- en Informatie- Centrum voor de Betuwe en de Historische Kring Kesteren en Omstreken.

8ste jaargang nr. 2

maart 1990

Geachte leden,

Weer of geen weer, de medewerkers van de H.K.K. en O. zijn er weer in geslaagd de Nieuwsbrief op tijd gereed te krijgen. De vernieuwing heeft hen echter geïnspireerd tot het laten uitkomen van de Nieuwsbrief in een andere vorm.

In beweging blijven is van belang, zeker ook voor een vereniging, die zich bezig houdt met de geschiedenis. Het is nog niet de definitieve vorm van de Nieuwsbrief. In de loop van het jaar zal er nog uiterlijk, maar ook inhoudelijk een verandering plaats vinden.

DE ALGEMENE LEDENVERGADERING EN DE LEZINGEN.

Maandag 9 april zal om 19.30 uur voor de lezing begonnen worden met de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering. Het bestuur nodigt U uit te beginnen met deze vergadering bij te wonen.
(Opgelet! In het A.I.C. !!)

AGENDA.

- 1 -Opening door de voorzitter.
- 2 -Mededelingen.
- 3 -Behandeling jaarverslagen van het secretariaat en de werkgroepen, welke in de Nieuwsbrief worden gepubliceerd.
- 4 -Behandeling financieel verslag over 1989 en begroting 1990 van de H.K.K. en O. Deze liggen een half uur voor de vergadering ter inzage.

- 5 -Verslag kascontrolecommissie en dechargering penningmeester H.K.K. en O.
- 6 -Uitloting renteloze obligaties.
- 7 -Bestuursverkiezing en aanwijzing leden van de kascontrolecommissie.
Bestuursverkiezing: Aftredend zijn, maar her- kiesbaar de heren :
A.Pouwer. (Kesteren).
H.J.Gerritsen (Heteren).
Aftredend op eigen verzoek, J.Hoekstra (Venendaal).
Ook moet de bestuurszetel van onze overleden vice-voorzitter J.T.M. van Broekhuizen (Leersum) vervuld worden.
Het bestuur stelt de volgende kandidaten voor:
G.A.Hutten (Kesteren).
G.Geurts - Parlevliet (Dodewaard).
De namen van tegencandidaten kunt U zeven dagen voor de vergadering in dienen bij het bestuur, dus tot 2 april a.s.
Aanwijzing kascontrolecommissielid: Aftredend is A. van Ingen (IJzendoorn). Het nieuwe lid zal op de vergadering gecandideerd worden.
- 8 -Rondvraag.
- 9 -Sluiting.

Pauze.

In de pauze wordt U in de gelegenheid gesteld het A.I.C. weer eens rond te lopen om te zien welke vorderingen er gemaakt zijn op allerlei gebied.

Na de pauze:

Om ongeveer 20.00 uur zal dhr. J.W.N.Jager uit Boxtel een lezing houden over: Hoe zag Opheusden uit in de 17e eeuw?. (Een kadastrale methode).

Bij genealogisch onderzoek in Opheusden van vóór het begin der 18e eeuw zijn de gangbare kerkelijke bronnen uitgeput. De toevlucht moet worden genomen

tot andersoortige bronnen, waarin familieverbanden minder duidelijk aanwezig zijn. Met behulp van een aantal 17de eeuwse bronnen is Opheusden niet kadastraal gereconstrueerd, maar kan onder andere worden afgeleid " wie-waar-woonde".

De voordracht zal gaan over deze reconstructie en hoe men zich moet voorstellen dat Opheusden er in de 17de eeuw heeft uitgezien. De nadruk zal daarbij liggen op beeldbepalende structuren van het dorp, die met behulp van dia's zullen worden gevisualiseerd.

Op maandag 14 mei komt voor U spreken dhr. E.H.Brongers uit Wijnandsrade over: "De strijd in de Betuwestelling - mei 1940".

De heer Brongers was tot 1 november 1987 luitenant-kolonel bij de verbindingstroepen en is bekend door publicaties (boeken en artikelen), radio- en t.v.-lezingen en militair-historisch onderzoek over voornamelijk de **Tweede Wereldoorlog**. Het zal U niet verbazen, dat we dhr. Brongers voor de maand mei uitgenodigd hebben om voor U te spreken.

In mei zal het 50 jaar geleden zijn, dat ons land werd overvallen en betrokken raakte bij de tweede wereldoorlog. Voor wat betreft de in Nederland in mei 1940 gevoerde strijd - naar tijd gemeten één van de bloedigste uit die wereldoorlog - kregen vooral de Grebbeberg, de Afsluitdijk, Rotterdam en de mislukte luchtlandingen rondom Den Haag algemene bekendheid.

Eerst geruime tijd na de oorlog konden we uit de Duitse documenten vernemen, hoe groot de verliezen van de toenmalige tegenstander zijn geweest. Verliezen, die hij b.v. ten aanzien van zijn luchttransportvloot niet meer te boven kwam.

Minder bekend zijn de hevige gevechten, die in die meidagen in de Betuwestelling zijn gevoerd. Deze stelling volgde de oude liniedijk van de Spees tot Ochten en vormde derhalve het verlengde van de Grebbelinie. Het centrale deel van de stelling werd

beschermd door een ruim anderhalve kilometer brede inundatie. Ten noorden en ten zuiden van die onderwaterzetting was het terrein echter droog gebleven. Op het zuidelijk acces concentreerde zich de Duitse aanval. Nadat op de 11de mei 1940 al enkele schermutselingen hadden plaatsgevonden, gingen daar op de derde oorlogsdag en na zware gevechten onze voorposten verloren.

Op de 13de volgde een vijandelijke doorbraakpoging op de frontlijn bij Ochten, die echter tot tweemaal toe met aanzienlijke verliezen voor de Duitsers werd afgeslagen. Ook een poging om met kleine marineschepen over de Waal door te dringen, eindigde in een volledige mislukking. De vijand is er dan ook niet in geslaagd, de Betuwestelling gewapenderhand te doorbreken. We mogen hier van een niet gering succes spreken. Temeer omdat dit werd bereikt in een verwarde en verlamme sfeer van onzekerheid en verraadgeruchten, met oude en vaak falende verbindingsmiddelen en tegenover een ter plaatse zowel in aantal als in vuurkracht overmachtige tegenstander.

De bevrijding, die een verlossing uit veel oorlogsleed betekende, heeft het aan publiciteit nimmer ontbroken. Zonder iets te willen afdoen aan prestaties van de zoveel machtiger geallieerde legers, doet dit geen recht aan hen, die in mei 1940 in de Betuwe, onder hopeloze omstandigheden een opzienbarend wapenfeit verrichtten.

Dit te verduidelijken en een voor iedereen begrijpelijk beeld te schetsen van wat zich hier afspeelde, is het doel van de op maandag 14 mei 1990 te houden voordracht.

Op maandag 11 juni (l e t o p !!!!) in het A.I.C. vragen we U bijzondere aandacht voor dhr. D.J.Thijssen uit Buren, die een lezing zal houden over: Egmond en Oranje, Heren, Graven en Prinsen. in Buren.

Een aantrekkelijke avond voor alle leden en

belangstellenden. Ook bij deze lezing zullen dia's vertoond worden.

Naar aanleiding van deze lezing is een bezoek aan Buren op een mooie zomerse dag misschien een idee.

In de pauze wordt U in de gelegenheid gesteld het A.I.C. weer eens te bezichtigen om te zien welke vorderingen er gemaakt zijn op allerlei gebied.

NOTA BENE !!!

De algemene jaarlijkse ledenvergadering en lezing op 9 april en 11 juni zullen gehouden worden in het A.I.C. (voormalig stationsgebouw) te Kesteren. De lezing op 14 mei wordt gehouden in het Dorpshuis, Nedereindsestraat 27a te Kesteren.

Aanvang: Ledenvergadering 19.30 uur.

Lezingen 20.00 uur.

Leden en niet-leden zijn van harte welkom. Alleen aan niet-leden zal een bedrag van f2.50. gevraagd worden.

JAARVERSLAG VAN HET SECRETARIAAT OVER DE PERIODE

1 - 1 - 1989 tot en met 31 - 12 - 1989.

De jaarlijkse Algemene Ledenvergadering werd gehouden op maandag 10 april 1989 in het Dorpshuis, Nedereindsestraat 27a te Kesteren.

Onder vrij grote belangstelling opende de voorzitter dhr. Datema de jaarlijkse Alg. Ledenvergadering, heette een ieder welkom en deed bij die gelegenheid meteen puntsgewijs enige mededelingen t.a.v. het A.I.C. De jaarverslagen, die bij de Nieuwsbrief meegezonden waren, werden zonder commentaar goedgekeurd.

Het financieel verslag zag er gunstig uit. Geen nadelig saldo. De kascontrolecommissie had alles in orde bevonden en de penningmeester werd gedechargeerd.

Ook werd het financieel overzicht van het A.I.C. besproken en in orde bevonden.

Van de renteloze obligaties werden de volgende nummers uitgeloot: 89, 90, 156 en 42.

De heer J. Hoekstra werd aan het bestuur toegevoegd. Tot lid van de kascontrolecommissie werd de heer A. van Ingen benoemd.

Een voorstel van het bestuur in 1989 de contributie te verhogen tot f27,50. werd goedgekeurd echter werd door de vergadering voorgesteld het bedrag te verhogen tot f30,-- Dit werd met algemene stemmen aangenomen.

Van de gelegenheid vragen te stellen werd geen gebruik gemaakt.

De vergadering werd vervolgens door de voorzitter gesloten

Bestuursvergaderingen.

Het bestuur is in 1990 maandelijks bijeen geweest. De vergaderingen werden gehouden in het A.I.C.. Verslagen van deze vergaderingen zijn in het archief van het secretariaat aanwezig.

Lezingen.

- Maandag 9 januari heeft dhr. J.D.H. Harten uit Geldermalsen een lezing gehouden over de oude indeling van de West-Betuwe. De lezing had als titel: Sporen in het landschap.

- Maandag 13 februari kwamen de heer en mevrouw Hermans uit Lunteren een lezing houden over: De historie en het gebruik van het rijtuig.

- Maandag 13 maart kwam voor ons spreken de heer K. Sminck uit Zetten over: De ontwikkeling van ruilverkaveling naar landindeling.

- Maandag 10 april na de pauze van de Jaarvergadering hielden de heren R. van de Berg, J. van de Hatert en D.J. Viergever voordrachten in het Betuws dialect.

- Maandag 8 mei werden weer herinneringen uit de Tweede Wereldoorlog opgehaald. De heer Bollen uit

Molenbeek vertelde over de "oorzaken die tot de mislukking van Market Garden" leidden.

- Maandag 12 juni sprak de heer J.Kuys uit Nijmegen over : De ambtman in Over- en Neder- Betuwe in de Middeleeuwen.

Maandag 11 september hield de heer A.C.Zeven uit Wageningen een lezing over : De Ontwikkelings Geschiedenis van Cultuurplanten bestudeerd met behulp van schilderijen uit de 16e, 17e en 18e eeuw in Vlaanderen en Noord-Nederland.

- Maandag 9 oktober heeft de heer H.C. 't Jong uit Dordrecht gesproken over: Gemeentewapens in Nederland.

- Maandag 13 november, de laatste lezing van 1989, werd gehouden door dr. Haalebos, verbonden aan de Katholieke Universiteit te Nijmegen. Dr. Haalebos hield een inleiding over de "archeologische vondsten gedaan in de jaren 1988 - 1989 in Nijmegen".

Uitgebreide informatie over de gehouden lezingen kunt U vinden in de 1989 verschenen Nieuwsbrieven.

Excursies.

Tweemaal is er in 1989 een excursie gehouden.

Op zaterdag 24 juni naar Lunteren.

Op zaterdag 7 oktober naar St. Oedenrode.

Nieuwsbrief.

De Nieuwsbrief is drie maal verschenen.

Leden.

Het aantal leden incl. huisgenoot-leden bedroeg op 31 december 1989 297.

GEVRAAGD!

Om dubbel werk te voorkomen en anderen van dienst te kunnen zijn vragen we genealogiën of fragment-genealogiën van Betuwse geslachten ter kopiëring.

A.I.C. Postbus 62, 4040 DB Kesteren. tel.08886-2205

JAARVERSLAGEN VAN DE WERKGROEPEN.

Jaarverslag - Genealogie.

In het afgelopen jaar is er een toenemende belangstelling ontstaan voor onze genealogische afdeling. Vele mensen lezen regelmatig werken in onze verzamelingen en gegevensbestanden, andere komen voor incidentele inlichtingen. Ook werden mogelijkheden gevonden voor het verstrekken van gegevens voor genealogie op verzoek. Met vreugde kan opgemerkt worden dat deze afdeling in het afgelopen jaar in grote mate verrijkt is met gegevens. We noemen hier de fiches van de D.T.B.-boeken uit ons werkgebied, welke we van het Rijks Archief te Arnhem ontvingen. Inmiddels is op deze weg voortgegaan door aanschaf van microfiches en leesapparaten. De microfiches bevatten afschriften van de doop-, trouw- en begraafboeken uit ons gebied. De aanschaf van microfiches van de burgerlijke stand en het oud rechterlijk archief is in gang en de fiches komt geleidelijk ter beschikking. Om het een en ander te financieren is een kleine vergoeding per raadpleging verschuldigd. Informatie hierover en over het beschikbare materiaal is ter plaatse aanwezig. Met uw hulp hopen we ook in het komende jaar op deze weg voort te kunnen gaan.

de verslaggever, A. Pouwer.

Werkgroep Streekgeschiedenis Zetten en Omstreken.

Deze groep heeft in het jaar 1989 een viertal bijeenkomsten gehouden. Door omstandigheden kon de voorzitter dit jaar geen leiding geven. De secretaris heeft zijn taak waargenomen.

Op 16 januari hield de heer C.B.Troost een lezing met dia's over "De luchtoorlog 1940 - 1945 rondom

Zetten". Hij belichtte ruim 20 vliegtuigen bestaande uit jagers, bommenwerpers en enige zweefvliegtuigen, de oorzaak van hun neergaan en de gevolgen voor de inzittenden.

Op 20 februari 1989 nam de heer G.Somford ons mee langs de molens. Hierdoor kregen wij enige kijk op de historie en de typen van molens, die er nog in ons land zijn. De molens in onze omgeving kregen speciale aandacht.

Op 3 april 1989 hebben mevrouw Jansen van de Nat en de heer van Mourik ons verteld over de vorderingen van hun onderzoeken. Mevrouw Jansen vertelde over de geschiedenis van de tabaksteelt in het dorp Valburg in de 18de en 19de eeuw. Daarna vertelde de heer van Mourik zijn bevindingen over de Hervormde Kerk van Valburg. Samen met mevrouw Faber en de heer Le Blanc bereiden zij een publicatie in de Osenvorenreeks voor. (reeds klaar en verschijnt medio april a.s. - opm. redactie -) De heer van Mourik behandelde de bouwkundige aspecten van de vele eeuwen oude kerk in Valburg.

Op 6 november 1989 hield de heer Tap een inleiding voor ons over "Kastelen en oude gebouwen in Valburg". Aan de orde kwamen: het Huis Valburg, de Mussenberg, de Mellard en de Ham. De verbouwingen en de bewoners kwamen ter sprake.

Onze bijeenkomsten hadden een redelijk goede belangstelling en vonden plaats in "Het Wapen van Andelst", waar we steeds een gastvrij onderkomen hadden.

de secretaris C.B.Troost

Werkgroep Streekgeschiedenis Kesteren.

In het afgelopen jaar hebben een aantal leden van deze groep regelmatig meegewerkt aan het ontsluiten en bestuderen van de streekgeschiedenis in het Archief- en Informatie- Centrum te Kesteren. Mede daarom bleef er weinig tijd voor om - zoals in het

verleden - bepaalde thema's te bespreken, te bestuderen of te publiceren, zoals dit plaats gevonden heeft in het boek "Uit de geschiedenis van Kesteren".

Nu de inrichting van het A.I.C. vastere vormen begint aan te nemen willen we geleidelijk weer komen tot het bestuderen van bepaalde onderdelen uit de geschiedenis van Kesteren en deze op regelmatige tijden in de werkgroep te bespreken. Gaarne wekken wij u op hieraan deel te nemen. Nadere mededelingen voor tijd en plaats volgen in een komende nieuwsbrief of aparte publikatie / convocatie.

Tenslotte moeten wij u tot ons leedwezen mededelen, dat de heer in J.T.M. van Broekhuizen overleden is. Wij herdenken hem als een medelid van het eerste uur die aan alle activiteiten van onze werkgroep niet veel inzet en goede vriendschap deelnam.

de secretaris, A.Pouwer.

Werkgroep Archeologie.

Vele zaterdagnamiddagen zijn door de werkgroepbesteed voor onderzoek in ons werkgebied. Nieuwbouw, aanleg van wegen, onderzoek op nog niet bekende terreinen, maar ook oude bekende vindplaatsen waren het doel van ons onderzoek. Een bekende vindplaats in Heteren leverde opnieuw veel materiaal op. Veel scherven uit de midden IJzertijd, maar ook gebruiksvoorwerpen zoals spinklosjes en werpkogeltjes werden geborgen. Uit de Romeinse tijd werden veel scherven gevonden, maar ook fragmenten van bronzen gebruiksvoorwerpen o.a. een gedeelte van een fibula (= een Romeinsemantelspeld) en stukjes brons afkomstig van bronzen schalen. De mooiste vondst was echter een **Romeinse gem.** Dit is een geslepen steen welke in een ring heeft gezeten.

In deze steen zijn verschillende graveringen
aangebracht. o.a. een hand met daarin
waarschijnlijk een roede. Daartussen gegraveerd
de letters LCD GUS dit alles in spiegelschrift.
Hieruit blijkt dat de ring waarschijnlijk een
zegelring is geweest. De steen is ovaal en ruim
een centimeter groot, en rood gekleurd. De gem is
gemaakt van carneool, een door ijzeroxide
gekleurde chalcedoon. Voor onderzoek, van het in de
steen gegraveerde, is een foto opgestuurd naar de
Universiteit van Groningen. Verder zijn door de
werkgroep nog onderzoekingen gedaan in de
Tielerwaard waar Inheemse en Romeinse scherven
werden geborgen. In de omgeving van Wadenoyen zijn
wederom nieuwe vondsten gedaan. Oude vindplaatsen
onder Randwijk leverden weer vele fragmenten op van
La Tène armbanden. Maar ook Romeins en Inheems
aardewerk werd veelvuldig gevonden. Nieuwe maar
ook de oude vindplaatsen leverden in 1989 toch
weerveel materiaal op. Verder is nog aandacht
besteed aan reeds eerder gevonden materiaal, vooral
aan het materiaal uit de Midden-IJzertijd. Gestaaag
doorgaan met onderzoek levert steeds weer nieuw
onbekend materiaal op.

H.J. Gerritsen

SPONSORDONATEURS VOOR HET A.I.C.

In 1987 werd het Archief- en Informatie- Centrum
voor de Betuwe geopend. Velen gaven daarbij hun
hulp door het helpen bij de inrichting van het
voormalige station van de Nederlandse Spoorwegen te
Kesteren. Anderen steunden ons financieel in devorm
van bijdragen in geld of materialen, zodat we snel
onze diensten aan het publiek konden aanbieden.
Deze diensten omvatten het verlenen van hulp en het
beschikbaar stellen van archief materiaal, boeken
en tijdschriften voor het bestuderen van de
geschiedenis en aktuele onderwerpen van ons gebied.

Het opstellen van stambomen en kwartierstaten ten behoeve van de genealogie is ook mogelijk doordat we over een snel uitbreidende gegevensbestand beschikken (microfiches van burgerlijke standen, doop- trouw- en overlijdenboeken). Om dit werk uit te breiden en voort te zetten vragen we uw steun door **sponsordonateurs** (f.10,-- per jaar minimaal) t.b.v. het A.I.C. te werven. Ieder lid één donateur zou zeer welkom zijn. We hopen, dat u ons - evenals de vorige maal - in ruime mate zult willen helpen voor het voortbestaan van onze unieke vorm van dienstverlening voor de **BETUWE**. Mogen wij op uw medewerking rekenen? Héél hartelijk dank.
het bestuur.

Jaarverslag 1990 van de Stichting Archief- en Informatie- Centrum voor de Betuwe.

In het verslagjaar mocht het A.I.C. zich verheugen in een groeiend aantal bezoekers, die het gegevensbestand raadpleegden of voor andere informatie kwamen. Van diverse zijden werden gegevens in de vorm van foto's, dia's, boeken, genealogieën e.d. aangedragen, welke we dankbaar aanvaard hebben. In het bijzonder dient vermeld te worden de schenking van het Rijksarchief te Arnhem van stam- en volgfiches van doop- trouw- lidmaat- en begraafboeken van de dorpen in ons werkgebied. Scholieren en studenten wisten de weg naar het A.I.C. te vinden hetzij uit belangstelling hetzij om gegevens te verzamelen voor de door hen te maken scripties. Schriftelijk werden er heel wat keren inlichtingen van diverse aard gevraagd, welke meestal op goede wijze beantwoord konden worden. Vanuit het A.I.C. werden door onze medewerkers diverse scholen en verenigingen bezocht. Zij hielden daar verhalen - met dia's aanschouwelijk gemaakt - meestal over historische en archeologische onderwerpen, onze streek betreffende.

Met de monumentencommissies van de diverse gemeenten werden prettige contacten onderhouden. Gemeentebesturen raadpleegden het A.I.C. of vroegen om advies omtrent b.v. straatnaamgeving e.d.

Vermeld moet worden de nimmer aflatende ijver van vrijwilligers voor hun inspanning het gebouw in goede staat te houden. Teleurstellingen zijn hen niet voorbijgegaan als men denkt aan de vernielingen, welke rondom en aan het gebouw door vandalen werden aangericht. Daar schijnt of blijkt geen kruid tegen gewassen. Zonde van het geld en de inspanningen. Hoelang kan men zo het vrijwilligerswerk volhouden? Hopelijk kunnen politie en/of justitie hier paal en perk aan stellen.

In het verslagjaar waren de stagiaires Helma van Tongeren en Marianne van Lent op het A.I.C. werkzaam. Zij hebben goed geholpen bij de vele werkzaamheden, welke er te doen waren.

Plannen: o.a. 1. Het op microfiches laten zetten van het Oud Rechterlijk Archief van de Nederbetuwe en de transcriptie ervan (Men is er al mee bezig); 2. Het aanschaffen van microfiches van de doop-, trouw-, lidmaten- en begraafboeken van de dorpen van ons werkgebied (reeds grotendeels gedaan), alsmede het aanschaffen van microfiches van de burgerlijke standen van de gemeenten in ons werkgebied van $\pm$ 1820 tot $\pm$ 1900; (leesapparaten zijn reeds in een voldoende aantal aanwezig); 3. het uitgeven van nog meerdere nummers van de Osenvorenreeks i.s.m. derden; etc.

Het bestuur van het A.I.C bestond in het verslagjaar uit de heren: A.Datema, voorzitter, H.J.Gerritsen, J.Hoekstra, secretaris, J.J.Jager, penningmeester en W.Rombout.

Het bestuur dank een ieder, die zich op - wat voor wijze ook - heeft ingezet voor het A.I.C. en hoopt, dat er in 1990 op dezelfde wijze en met hetzelfde enthousiasme kan worden voortgegaan.

A.Datema, voorzitter.

Uw aandacht voor het volgende!!!

- Tentoonstelling: Werk aan het landschap. in het A.I.C. van de Stichting Landschapsbeheer Gelderland. Een reizende foto-expositie. Het gaat in op het nut, de soorten, het beleid en de beleidsinstrumenten van het landschapsbehoud en ontwikkeling.

Deze tentoonstelling wordt gehouden van 7 mei t/m 26 mei. Voor de openingstijden even het A.I.C. bellen of de aankondigingen in de dagbladen volgen.

- Tentoonstelling over het thema "Hoe het tekort aan schaarse artikelen met diverse hulpmiddelen werden opgevangen in de tweede Wereldoorlog".

Nu de Stichting Falburmarca de boerderij "De Tip" Merkenhorststraat 2 te Herveld - Zuid, van de gemeente Valburg heeft kunnen huren, ligt het in de bedoeling om in dit jaar 1990, nu het 50 jaar geleden is dat de tweede Wereldoorlog uitbrak, een tentoonstelling over belangrijke data en gebeurtenissen, vóór, tijdens en na deze oorlog in onze omgeving, in te richten.

De tentoonstelling is geopend op de navolgende zaterdagen van 11.00 tot 16.00 uur: 12 en 19 mei, 9 en 23 juni, alle zaterdagen in juli en augustus en 1, 8 en 22 september.

Entree: Volwassenen f. 2.--, kinderen en 65-plussers f. 1.--

Donateurs op vertoon van hun kaart hebben vrije toegang.

- Dia-avond in "Cromhout" te Zetten.

De H.K.K. en O. houdt op 27 maart in 'Cromhout te Zetten een extra dia-avond voor leden en niet-leden over de oorlogshandelingen in winter 1944/45.

Spreeker zal zijn de heer G.de Hartog uit Zetten. Aanvang: 20.00 uur. Entree voor niet-leden f2.50.

- Avondwandeling in mei.

Als er leden zijn, die zouden willen gaan wandelen op de Grebbeberg te Rhenen, waarbij er een bezoek gebracht wordt aan de historische walburg aldaar, kunnen die zich telefonisch aanmelden bij Kobus van Ingen. tel. 08887 - 1741. (In overleg wordt dan een datum bepaald.)

OPSPORING VERZOCHT!

Wie kan er helpen aan de gegevens van de ouders van ALBERT HERMSE VAN ELDIK, geboren en gedoopt te Opheusden 1730, landman, trouwt Opheusden 03.11.1748 NEELTJE VAN MAANEN, geboren en gedoopt te Opheusden 1731.

Gaarne bericht aan A.I.C., Postbus 62, 4040 DB Kesteren. telefoon 08886-2205

- Ingezonden.

Oproep voor gegevens en foto's van klederdrachten van tussen de rivieren.

Naar aanleiding van de lezing van de heer Trijsburg, (directeur Gelders Oudheidkundig Contact, getiteld "Goed gemutst", ben ik begonnen (zie onder) met een onderzoek of er hier in de Betuwe nog wat van deze oude folklore is bewaard gebleven. In de West Betuwe in ieder geval wel en ik hoop ook in de omgeving van Kesteren.

Wanneer U nog oude foto's heeft van voor 1930, waarop vrouwen met mutsen, maar ook mannen of kinderen, die aan het werk zijn of spelen, zouden wij die even mogen lenen om er een afdruk van te maken? Indien mogelijk ook voorzien van naam, beroep, geboortejaar etc.

Heeft U oude kleding (onder- of bovengoed) met stukken erin of mot, maakt niet uit. Graag zouden wij het even van U zien om het eventueel na te maken.

Wij zouden graag hierover een stukje streek-

geschiedenis willen vastleggen.

Foto's e.d. kunt U afgeven in of opsturen naar het A.I.C. te Kesteren (het oude station van Kesteren). Zie adres en openingstijden aan het eind van deze Nieuwsbrief.

U kunt mij bellen: 03458 - 2695.

Duidelijk Uw naam en adres op de voorwerpen vermelden in verband met het terugzenden.

W.de Jong-Bullee,
Middenstraat 12,
4152 ES Rhenoy.

CONTRIBUTIE 1990.

Bij deze Nieuwsbrief zal de penningmeester de acceptgirokaart voor de contributie + donatie A.I.C. 1990 meesturen. Snelle betalers steunen nog meer onze vereniging!!

Om te noteren.

Alg. jaarl. Ledenverg. 9 april, 19.30 uur. A.I.C.

Lezingen: 9 april, 20.00 uur. A.I.C.

14 mei, 20.00 uur. Dorpshuis, Kesteren.

11 juni, 20.00 uur. A.I.C.

Tentoonstellingen: A.I.C. 7 mei t/m 20 mei.

Herveld-Z. Boerderij " de Tip ".

(zie aankondiging).

Dia-avond: " Cromhout " te Zetten. 27 maart.

Avondwandeling: Mei (datum in overleg).

Openingstijden A.I.C.

Woensdagmiddag : 14.00. - 17.00. uur.

Woensdagavond : 19.00. - 21.00. uur.

Donderdagochtend : 10.00. - 12.00. uur.

Tel: 08886 - 2205.

Adres: Postbus 62. 4040 DB Kesteren.

(Ook voor de H.K.K. en O.).

VOOR SPOT EN SPIEGEL.

In het Weekblad De Betuwe van 5 Maart 1910, leest men in een stukje over Dodewaardse belangen, in Betuwse tongval, o.a.

"As 't nie veraandert dan blef
Dojewèrt vur spot en spiegel bij
de aandere durpen bekend staon"

"Voor spiegel" wil natuurlijk zeggen: "in een toestand dat anderen zich daaraan spiegelen zouden"

uit: De Navorscher 1910 pg. 43

Wie kan ons aan dit artikel uit het weekblad De Betuwe van 5 maart 1910 helpen?

evt. berichten aan het A.I.C. te Kesteren.

Voor kleine berichten, zoals er reeds enige in deze Nieuwsbrief zijn verwerkt, zal in de komende Nieuwsbrieven ruimte gegeven worden. Dit om onze Nieuwsbrief te verlevendigen en onze leden nog meer van dienst te kunnen zijn. Heeft u iets te vragen of een kleine mededeling, stuurt u ons deze dan zo spoedig mogelijk. Ook zullen ze -indien gewenst- op een Mededelingenbord in de studiezaal van het A.I.C. bevestigd worden.

Vraag en aanbod passend in de geest van de Nieuwsbrief kunnen geplaatst worden, evenals kleine wetenswaardigheden.

de redactie

CULTUURSPONSORING

Door het plaatsen van advertenties in onze Nieuwsbrief kunnen zaken en bedrijven ons werk op het A.I.C. steunen. We willen nog zoveel meer doen, doch daartoe ontbreken ons de financiën. Leden, donateurs en gemeentebesturen zijn ons zeer ter wille. Als we nu nog een steuntje in de rug zouden krijgen van het bedrijfsleven, kunnen we onze vleugels in de "ruimte" van de historie breder uitslaan. Adverteerders in onze Nieuwsbrief kunnen rekenen op een oplage van ruim 350 stuks. En we zijn groeiende! Bovendien zullen onze sponsor-adverteerders -indien gewenst- vermeld worden op de lijst van sponsors, te plaatsen in onze druk bezochte studiezaal. Wilt U meehelpen een en ander te realiseren? Graag.

WAAR??

In de Nederlandse Leeuw van 1938 lezen we op pagina 163: Harmannus van Everdingen gedoopt te Kesteren 7 November 1674 trouwt met Gijsbertje van Brenck, zuster van Maria van Brenck. Hij woonde op het huis De Delle te Kesteren, dat hij gekocht had in 1707. Waar moet men de ligging van dat huis zoeken? Mogelijk in de buurt van het wegrestaurant Castra, waar een perceelsnaam De Dellekes voorkomt?

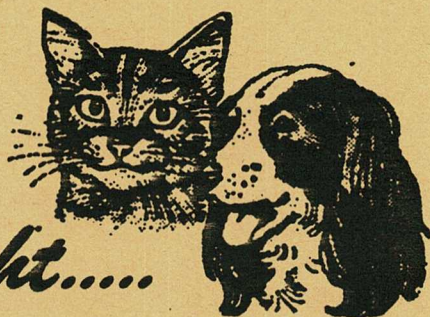
De familie Opperman woonde in de vorige eeuw in een huis, dat stond op een stuk land genaamd De Berekamp. Er zijn aanwijzingen, dat dit perceel moet liggen aan het westelijk deel van de Boveneindsestraat te Kesteren. Wie weet hier meer van?

De redactie verneemt zo mogelijk gaarne antwoorden op bovengestelde vragen.

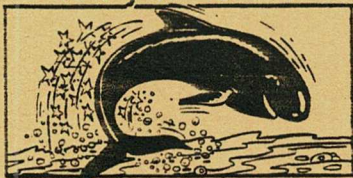
advertentiegrötte + ¼ A4
prijzen op aanvraag

*Baasje
gezocht.....*

advertentiegrötte
1/8 A4

KIJK UIT

naar de spectaculaire show
van de zwarte
ZWAARDWALVISSEN

Bent U al lid van
de Historische Kring
Kesteren en Omstreken
?????????

Contributie slechts
f. 30,— per jaar.
waarvoor o.a.

3 x per jaar het tijd-
schrift Tabula Batavo-
rum; minimaal 10 x per
jaar een lezing; 3 x
per jaar de Nieuws-
brief en nog veel
meer!!!!!!

VAN HARTE WELKOM.!!